

Evropská výzva ke vzdělávání

Bezplatné veřejné vzdělávání pro všechny!

My, podepsaní pod touto výzvou, vyjadřujeme své hluboké znepokojení nad důsledky opatření směřujících ke kapitalistické restrukturalizaci v oblasti vzdělávání a obracíme se na progresivní intelektuály, vědce, učitele a pedagogy a na administrativní pracovníky činné na všech stupních vzdělávání, od základních škol po univerzity, aby se ozvali a aktivně se zapojili do v současné době rostoucího hnutí odporu v celé Evropě.

Opatření, jež jsou prosazována napříč celou vzdělávací soustavou, jsou masově odmítána. Jedná se o opatření obsažená v „Bílé knize vzdělávání a výchovy“ a specifikovaná v několika rozhodnutích přijatých ministry školství v zemích EU a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Proces přizpůsobování vzdělávání zákonům kapitalistického trhu je zrychlován zvláště po summitu EU v Lisabonu, po zahájení boloňského procesu a v kontextu regulací Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATS) a v rámci Světové obchodní organizace. Při plném přehlížení strašných důsledků je tento proces uplatňován jakožto pokus velkého kapitálu nalézt východisko z ekonomické a sociální krize a odкрыt nové pole pro ziskovou činnost jak je to vyžadováno intenzivní soutěží mezi hlavními imperialistickými centry.

Navzdory rozdílům mají všechny země v souvislosti s rychlostí a metodami užívanými při prosazování této kapitalistické restrukturalizace vzdělávání některé společné charakteristiky:

1. Zvýšená privatizace vzdělávání, jež často zahrnuje snižování přímého veřejného financování, zvýšení soukromého financování „pro zisk“ a přenos nákladů vzdělávání přímo na studenty a jejich rodiny. Současně je soukromé podnikání povzbuzováno, aby hrálo stále zvyšující se roli v základních funkcích vzdělávání na všech úrovních, začínaje od vysokoškolského vzdělávání. Tato privatizace a ztržňování nutí státní školy, aby fungovaly na základě „soutěžních“ privátních kritérií a aby vyhledávaly prostředky „samofinancování“ prostřednictvím soutěžení o zdroje privátního sektoru – „invaze vytěžování zisku“ podnikateli a „finančníky“.

2. Rozvoj trhu otevřeného soutěži v oblasti evropského vysokoškolského vzdělávání prostřednictvím tzv. boloňského procesu. Rozvoj takové evropské soutěže v oblasti vysokoškolského vzdělávání ve jménu posilování „mobility“ a zvyšování „kvality“ studia ve skutečnosti povede ke vzniku malého množství univerzit vysoké úrovně, jež budou soustřeďovat nejlepší výzkumnou infrastrukturu, získávat lví podíl na financování, a budou přitahovat ekonomicky silnější a „soutěživější“ studenty, zatímco na straně druhé velká většina institucí vysokoškolského vzdělávání bude nižší kvality a bude sestávat z těch, kteří na restrukturalizaci doplatili. Výsledkem bude „mobilita“ a „vyšší kvalita“ pro bohaté a imobilita a nízká kvalita pro chudé.

3. Zesílení třídních přehrad se záměrem vybrat sociální elitu na základě oddělování a třídění žáků a studentů do třídně rozlišených typů, kategorií a forem vzdělávání a výchovy, přičemž velká většina bude degradována na náhražkové a nepodstatné školení namísto systematického vzdělávání.

4. Omezení obecného vzdělávání a obecněji nehorázná degradace vzdělávání na základě nahrazování masového vzdělávání individuálními formami „celoživotního učení se“, na trh orientované užitkové dovednosti a podřízení se „pracovnímu trhu“ v přípravě na celoživotní kariéru znamená poskakování mezi školením a nezaměstnaností.

5. Diskriminace migrantů, povzbuzování nacionalismu a šovinismu, pokusy hanobit ostatní národy a kultury za současného prosazování „eurounijního nacionalismu“ a nepřátelství vůči ostatním národům a mezinárodní dělnické třídě.

6. Zrušení společenského poslání vzdělávání prostřednictvím uvalení dusící kontroly nad jeho orientací, řízením a dokonce výsledky ze strany monopolů a imperialistických organizací (NATO, EU), jež otevřeně zasahuje a určuje akademickou činnost univerzit a výzkumných nadací.

7. Opatření na podporu imperialistické Evropské unie, ideologie volného trhu, podnikatelského ducha, iracionalismu, antimaterialistického přístupu k dějinám, tmářství, protidialektického pohledu na sociální vývoj, deformování a hanobení národního osvobození, sociálního, protifašistického a třídního boje a úsilí trestat veškerý odpor, spolu s jakoukoli progresivní, komunistickou ideologií.

V zápasu s těmito reakčními reformami vyzýváme progresivní inteligenci, vědce a pedagogy na všech úrovních, aby přispěli k rozvoji širokého hnutí spojeného s lidovými masovými hnutími požadujícími vzdělávání pro všechny bez třídních překlad a diskriminace.

Vyzýváme rovněž všechny dotčené, aby neustupovali a aby se nedali svést pokusy založenými jak na používání autoritativních hrozeb tak lákadel různých skrytě slibovaných výhod, jež by byly přeměněny na prostředky nových opatření směřujících proti vzdělávání.

Sjednotme své úsilí spolu se studentským a odborovým hnutím na základě požadavků:

* Sjednocené vzdělávání pro lid založené na bezplatném veřejném vzdělávacím systému financovaném zvyšovanými veřejnými výdaji z ústředního státního rozpočtu. Naším cílem je vzdělávání v naprostém protikladu vůči privatizaci a vzdělávacímu systému roztržiděnému podle třídních ukazatelů, které zvyšují sociální nerovnosti v čím dál nižších věkových kategoriích.

* Řízení vědeckého výzkumu odpovídající současným potřebám lidí a nikoli postavené do služby zisků a rozhodnutí monopolů. Výzkumné projekty musí přestat být používány jako nástroj pro nadměrné zisky a nadměrné vykořisťování pracujících. Musejí se stát silným nástrojem sloužícím k osvobození lidstva z materiálního nedostatku a z intelektuálních pout.

* Kvantitativní a kvalitativní rozšíření všeobecného základního vzdělávání na základě jednotného školství za účelem poskytnout celkové a na úrovni doby stojící vzdělání za rovných podmínek všem studentům bez třídních překlad a rozdílů.

* Profesní vzdělávání výhradně ve školách, jež jsou součástí veřejného vzdělávacího systému a jedině po dosažení povinného základního vzdělání, jež je v naší době společensky nezbytné.

* Jednotné vysokoškolské vzdělávání, jež svým základním studijním programem poskytne plnou vědeckou kvalifikaci a spolu s ní všem absolventům právo na výkon své profese. A to včetně uplatnění pedagogů a výzkumníků tak, aby nepracovali jako sluhové dvou pánů.

* Zlepšení ekonomické a vědecké situace pedagogů na všech úrovních, aby nabyli své skutečné vzdělávací a společenské úlohy.

Domníváme se, že kladných kroků a skutečného úspěchu může být dosaženo v koordinaci s odborovým a lidovým (občanským) hnutím ve společném zápase proti kapitalistické restrukturalizaci v oblasti vzdělávání, na pracovištích a ve společenském životě, proti monopolům a imperialistickým institucím, jež uskutečňují tuto hluboce třídně zakotvenou politiku.

Požadavek na rozhodnou reorganizaci vzdělávání v pokrokovém směru jde ruku v ruce s potřebou reorganizace společnosti jako celku.

Velké mobilizace na školách a univerzitách během roku 2005 a 2006 v mnoha evropských zemích odhalily významný potenciál a možnosti odložit a v některých případech dokonce zablockovat zavádění reakčních reforem a politik EU a jejího „volného trhu“ ve vzdělávání a ekonomice.

Tento boj myšlenek, stejně jako politický a sociální boj, musí být dále rozvíjen a zintenzívněn, aby byla realizována nezbytnost jiného vzdělávání odpovídajícího potřebám lidových vrstev a novému, odlišnému sociálnímu systému, zbavenému nadnárodních korporací a vykořisťování.

Veřejné vzdělávání bezplatné a pro všechny!